

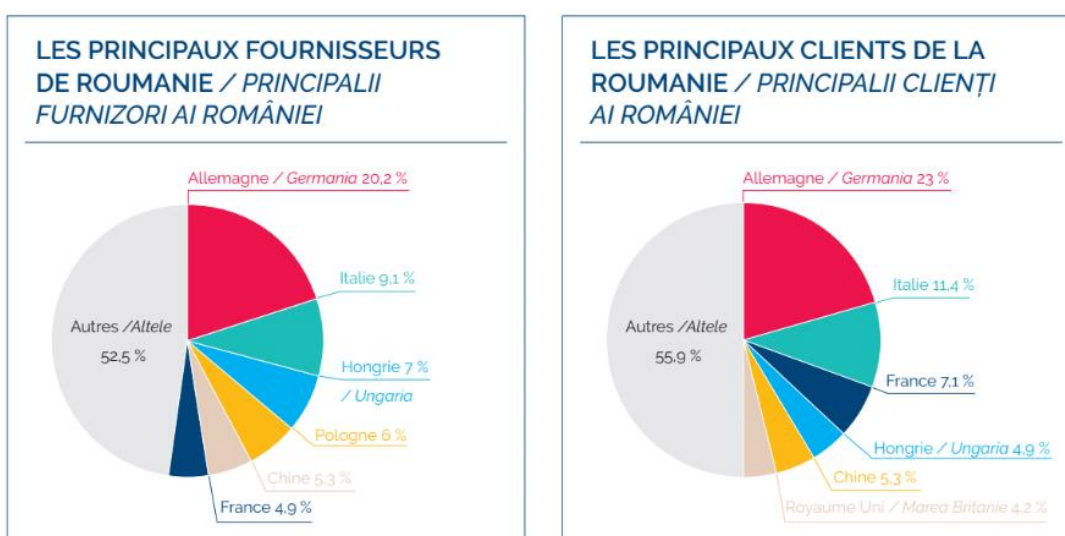
Dossier de presse : les relations économiques franco-roumaines, 2019-2020 /Dosar de presă : relațiile economice franco-române, 2019 – 2020

- Les échanges commerciaux franco-roumaines/Schimburi comerciale franco-române
- Les investissements français en Roumanie/Investițiile franceze în România
- „Oportunități și provocări pentru investitorii străini în România, într-o nouă etapă a crizei pandemice”, François Coste, Președinte CCIFER

LES ÉCHANGES COMMERCIAUX DE LA FRANCE AVEC LA ROUMANIE : +0,2% EN 2019 PAR RAPPORT À 2018, ATTEIGNANT 8,5 MDS €

- Le solde commercial de la France vis-à-vis de la Roumanie est déficitaire de -15,7 M € en 2019 (-95,8 M € en 2018) alors qu'il était excédentaire de 71 M € en 2017.
- La Roumanie est le 23ème client de la France et son 26ème fournisseur. La France est le 6ème fournisseur de la Roumanie, avec 4,9% de part de marché, et son 3ème client
- Les exportations françaises en Roumanie ont augmenté de +1,1%, à 4,2 Mds €
- Les importations françaises en provenance de Roumanie ont enregistré une légère baisse, à 4,3 Mds € (-0,7%)

Les machines industrielles et le matériel de transport représentent l'essentiel des exportations françaises à destination de la Roumanie.

Les biens d'équipement, qui constituent le premier poste d'exportation (31,1%, à 1,3 Md €), ont enregistré une baisse de -4,7% en 2019 du fait de la contraction des exportations de machines industrielles et agricoles (-7,5 % à 681 M €, soit 16,1 % du total) et des équipements informatiques (-2,7 % à 366 M €, 8,6 % du total), alors que les exportations d'équipements électriques et ménagers sont restées stables (272 M €, 6,4 % du total).

Le matériel de transport constitue le deuxième poste d'exportation (16%) avec une augmentation de +1,7%, à 679 M€. Les exportations de produits chimiques ont progressé de +3,1% à 531 M € et représentent 12,5% des exportations totales de la France vers la Roumanie.

Les produits pharmaceutiques ont été également davantage exportés vers la Roumanie (+24,2% à 306 M €). Enfin, les produits métallurgiques ont enregistré une dynamique opposée (-2,4% à 429 M €, 10,1 % du total).

Source : Le Service Economique de l'Ambassade de France en Roumanie

Chambre Française de Commerce, d'Industrie et d'Agriculture en Roumanie

Ethos House, Calea Floreasca, 240B, Et 3 Bucarest

www.ccifer.ro

contact : ccifer@ccifer.ro

SCHIMBURILE COMERCIALE FRANCO-ROMÂNE: +0,2% ÎN 2019, ÎN RAPORT CU 2018, AJUNGÂNDLA 8,5 MDS EUR

- Soldul comercial al Franței față de România este în deficit cu -15,7 M € în 2019 (-95,8 M € în 2018), în timp ce a fost în excedent cu 71 M € în 2017. România este al 23-lea client al Franței și al 26-lea furnizor.
- Franța este al 6-lea furnizor al României, cu o cotă de piață de 4,9% și al treilea client.
- Exporturile franceze în România au crescut cu + 1,1%, ajungând la 4,2 miliarde de euro.
- Importurile franceze în România au înregistrat o ușoară scădere, la 4,3 miliarde EUR (-0,7%).

Mașinile industriale și echipamentele de transport reprezintă cea mai mare parte a exporturilor franceze în România.

Articolele de mijloace de producție, care constituie principalul articol de export (31,1%, 1,3 miliarde EUR), au înregistrat o scădere de -4,7% în 2019, din cauza contracției exporturilor de mașini industriale și agricole (-7,5%, 681 milioane EUR, sau 16,1% din total) și a echipamentelor IT (-2,7% la 366 milioane EUR, 8,6% din total), în timp ce exporturile de echipamentele electrice și de uz casnic au rămas stabile (272 milioane EUR, 6,4% din total).

Echipamentele de transport reprezintă cel de-al doilea post de export (16%), cu o creștere de + 1,7%, la 679 de milioane EUR.

Exporturile de produse chimice au crescut cu + 3,1%, la 531 milioane EUR și reprezintă 12,5% din totalul exporturilor din Franța în România. De asemenea, exportul de produsele farmaceutice franceze în România a crescut și el (+ 24,2% la 306 milioane EUR). În cele din urmă, produsele metalurgice au înregistrat dinamici opuse (-2,4%, 429 milioane EUR, 10,1% din total).

Sursă : Serviciul Economic al Ambasadei Franței în România

LES INVESTISSEMENTS FRANÇAIS EN ROUMANIE

La France, avec plus de 2800 entreprises installées localement, est le 6ème investisseur étranger direct en Roumanie, avec un stock d'IDE de 4,7 Mds € en 2018, représentant 6,0 % du total.

La présence économique française en Roumanie est dense dans l'ensemble des secteurs d'activité ; la majorité des entreprises du CAC 40 sont présentes sur le marché roumain, en particulier dans les secteurs de l'automobile, de la banque et des assurances, de l'industrie pharmaceutique, de la distribution et de l'énergie.

Le stock d'IDE français est principalement concentré dans le secteur des services (50,6%, à 2,3 Mds €), de l'automobile et des matériels de transport (19,9 %) et de l'industrie manufacturière (7,1 %).

- En 2018, les flux d'IDE nets se sont élevés à 5,3 Mds € (+9,8 % sur un an), soit 2,6 % du PIB (2,6 % déjà en 2017).
- En 2018, le stock d'IDE en Roumanie s'élève à 81,1 Mds € (+6,7 % sur un an), soit 40 % du PIB en 2018.

LES PRINCIPAUX INVESTISSEURS EN ROUMANIE / PRINCIPALII INVESTITORI STRĂINI			
		% des IDE totaux / %IDS totale	Mds EUR / Miliarde euro
1	Pays - Bas / Olanda	23,9	19,4
2	Allemagne / Germania	12,7	10,3
3	Autriche / Austria	12,2	9,9
4	Italie / Italia	9,5	7,7
5	Chypre / Cipru	6,2	5
6	France / Franța	6	4,7

Sources : Service économique de l'Ambassade de France en Roumanie, Banque Nationale de Roumanie

INVESTIȚIILE FRANCEZE ÎN ROMÂNIA

Franța, cu peste 2800 de societăți instalate local, este al 6lea investitor străin în România, cu un stoc de ISD de 4,7 MLD €, reprezentând 6,0% din totalul investițiilor străine directe.

Prezența economică franceză în România este densă, în majoritatea sectoarelor de activitate ; majoritatea societăților CAC40 fiind prezente în România în special în sectorul automobilelor, băncilor și asigurărilor, distribuției, industriei farmaceutice, precum și în energie.

Stocul de ISD franceze este concentrat în principal în sectorul serviciilor (50,6%, 2,3 miliarde EUR), în sectorul auto, în cel al materialelor de transport (19,9%) și în industria manufacturieră (7,1%).

- În 2018, fluxul net de investiții străine directe nete s-au ridicat la 5,3 mld € (+ 9,8% pe an), fie cu 2,6% din PIB (2,6% deja în 2017)
- În 2018, stocul ISD în România se ridică la 81,1 mld € (+ 6,7% pe an), fie 40% din PIB în 2018.

RÉPARTITION SECTORIELLE DES PRINCIPAUX INVESTISSEMENTS ÉTRANGERS EN ROUMANIE / REPARTIȚIE SECTORIALĂ A PRINCIPALELOR INVESTIȚII STRĂINE ÎN ROMÂNIA			
		% des IDE totaux / %IDS totale	Mds EUR / Miliarde euro
1	Industrie manufacturière / Industria manufacturieră	30,9	25
2	Construction et Immobilier / Construcții și imobiliare	16,8	13,7
3	Activités commerciales / Activități comerciale	15,8	12,9
4	Intermédiation financière et assurance / Intermediere financiară și asigurări	11,5	9,3
5	Electricité, gaz et eau / Electricitate, gaz și apă	7,4	6
6	Autres / Altele	17,6	13,7

Oportunități și provocări pentru investitorii străini în România, într-o nouă etapă a crizei pandemice

François Coste, Președinte CCIFER

Atractivitatea România pentru investitorii străini în contextul actual

Franța se menține de mulți ani încoace în topul principalilor investitori străini direcți în România, fiind în 2019 cel de-al 6-lea investitor străin direct. Astăzi există aici peste 2.800 de companii cu capital majoritar francez. Companiile franceze au investit în România pentru că au găsit aici o pârghie pentru o creștere accelerată pe o piață internă care nu este saturată în UE și, de asemenea, o pârghie pentru competitivitatea globală atunci când produc o parte din valoarea lor adăugată, produse sau servicii, în România. Aproximarea culturală dintre cele două țări este, de asemenea, un factor de încredere pentru investitorii francezi. Astăzi, **Camera Franceză de Comerț și Industrie în România cuprinde peste 550 de companii** cu profiluri și de talii diverse, repartizate atât la București, cât și în regiuni, fiind lideri de piață în sectoarele lor de activitate.

Actuala criză nu anulează atuurile pe care le are România în atragerea investițiilor străine, în ciuda **a 5 provocări principale, pe care CCIFER, alături de partenerii noștri din cadrul Coaliției pentru Dezvoltarea României, se străduiește să le depășească, printr-un dialog și o colaborare susținute cu Autoritățile**. Este vorba despre necesitatea modernizării infrastructurilor, o mai bună predictibilitate și stabilitate normativă, de-birocratizarea relațiilor de afaceri cu organismele de stat, reducerea deficitului de pe piața muncii și, nu în ultimul rând, ancorarea europeană care trebuie consolidată, UE fiind pentru România o sursă esențială nu doar de finanțare, ci și de stabilitate. Pe durata acestei crize sanitare cu consecințe economice, **CCIFER este alături de membrii săi și își continuă activitatea în serviciul lor**, adaptându-se la context. Prioritatea noastră este să rămânem în contact cu membrii, să înțelegem situația și nevoile lor și să contribuim împreună atât la dezvoltarea mediului de afaceri, cât și a economiei și a societății românești în ansamblul său. De aceea, CCIFER este un actor implicat în consolidarea dialogului dintre mediul de afaceri și autoritățile publice centrale și locale.

Oportunități și provocări actuale pentru investitori în România

Nearsourcing/nearshoring

Criza sanitară ne-a arătat că sunt de preferat lanțurile scurte de aprovizionare și anticipez că multe companii europene vor avea în vedere repatrierea în Europa a filialelor situate în prezent în Asia. România, ca și alte țări estice, are calități pentru a putea primi aceste activități din domeniul producției sau a serviciilor. Iar pentru asta, România trebuie să-și sporească competitivitatea. România este bine poziționată pentru a beneficia de această tendință către relocare și nearshoring, datorită talentelor sale: tehnice, lingvistice și comportamentale și, de asemenea, datorită poziției sale la intersecția între UE, Orientul Mijlociu și Rusia. Identificarea de furnizori reprezintă, de asemenea, o oportunitate în măsura în care companiile românești se poziționează bine în termeni de calitate/cost, oferind avantajul proximității geografice și culturale.

Chambre Française de Commerce, d'Industrie et d'Agriculture en Roumanie

Ethos House, Calea Floreasca, 240B, Et 3 Bucarest

www.ccifer.ro

contact : ccifer@ccifer.ro

Digitalizare

Un sector care a fost esențial în timpul crizei este cel al serviciilor digitale - digitalizarea va continua să accelereze pentru a permite angajaților să lucreze de la distanță, companiilor să-și optimizeze procesele, iar clienților să acceseze servicii globale. Criza a forțat, de asemenea, întreprinderile să folosească foarte mult munca de acasă pentru activitățile lor terțiare. Calitatea rețelei de telecomunicații din România a facilitat foarte mult acest exercițiu, ceea ce nu a fost cazul pentru alte regiuni europene sau chiar din lume. În România, rețeaua de internet este, la ora actuală, cea mai bună din lume. Consider că telemunca va continua să fie o practică populară și va înlocui din ce în ce mai mult prezența la birou, deoarece acest model este benefic pentru sănătatea și echilibrul de viață al angajaților, pentru mediul și pentru productivitatea întreprinderilor.

În plus, România este competitivă în ceea ce ține de automatizare și robotizare, UiPath, de exemplu, lider mondial în RPA, este un start-up român.

Piața forței de muncă

Piața muncii din România a fost marcată în ultimii 3 ani de o lipsă cronică de forță de muncă, în medie 15% din posturi fiind vacante, după cum arată un studiu realizat la sfârșitul anului 2018 pentru Coaliția pentru Dezvoltarea României.

Criza sanitară prin care trecem fragilizează o serie de întreprinderi și înregistrăm o creștere a șomajului, la care contribuie, de asemenea, întoarcerea în țară unei părți din diaspora.

Totuși, într-o oarecare măsură, criza a contribuit la reechilibrarea pieței muncii private și a generat o parte din șomaj (estimat la 7% la sfârșitul anului 2020); dar sectorul IT, cu centre de servicii regionale sau chiar globale situate în România, rămâne încă foarte tensionat.

Autoritățile, printr-un dialog inițiat în special de CCIFER, au adoptat măsuri de conservare a locurilor de muncă, care acoperă șomajul tehnic (până la 75% din salariul mediu) și part-time (41% din salariu brut din iunie până în august); aceste măsuri permit companiilor să iasă agil din criză și să reducă impactul negativ asupra cifrei de afaceri.

Deficitul forței de muncă

Acest deficit a fost redus în multe sectoare, dar competiția pentru talent rămâne, competiția între angajatorii din România și, de asemenea, cu cei din țările occidentale, deoarece românii se adaptează foarte ușor în ceea ce privește muncă și reușita profesională în afara României.

Cred că relansa economică în România trebuie să treacă, înainte de toate, prin păstrarea ocupării forței de muncă, atunci când este posibil, prin intermediul soluțiilor de flexibilizare pe care tocmai le-am menționat. De asemenea, revine statului revizuirea cheltuielilor publice, cu mai puține cheltuieli curente și mai multe investiții pentru modernizarea infrastructurii de transport, sănătate și educație. Investițiile publice în România sunt insuficiente din punct de vedere structural la 2,4% din PIB și ar trebui să se tripleze pentru a

răspunde nevoilor infrastructurii. În aceste condiții, investițiile publice ar reprezenta un impuls puternic pentru creșterea PIB-ului.

Pentru a spori competitivitatea și a atrage investiții străine, infrastructura, fie că vorbim despre transport, sănătate sau educație, trebuie modernizată în România. Cred că aceste sectoare vor beneficia de o alocare semnificativă de resurse din bugetele de stat și UE în perioada care urmează. Activitățile de protecție a mediului ar trebui să fie, de asemenea, o prioritate în următorii ani.

Cât va dura pentru ca România să se recupereze economic după această criză de sănătate?

Criza sanitară cauzată de pandemia COVID-19 a generat în România și în lume un dublu șoc al cererii și ofertei, generând apoi o **puternică recesiune a economiei**, demarată în al doilea trimestru din 2020. Statul român a intrat în criza sanitară cu conturile publice contrastante, cu un deficit mare (4% în 2019) datorat măsurilor de creștere pro-ciclice de încurajare a consumului prin creșteri salariale ridicate în ultimii ani, în special în sectorul public; prin urmare, se anticipează un deficit de 8-9% în 2020. Dar România are o marjă de manevră bună în ceea ce privește datoria publică, care reprezintă în prezent 40% din PIB. După un prim trimestru cu o creștere a PIB-ului cu 2,7%, cel mai mare din UE, producția industrială a scăzut cu 40% în luna aprilie. În trimestrul II, PIB-ul ar fi scăzut cu 7%; iar previziunile pentru 2020 indică o scădere de 5% a PIB-ului, cu o creștere între 5% și 7% în 2021.

Experiența ne învață că **există oportunități chiar și în context de criză**, cum ar fi accelerarea digitalizării, apariția a noi necesități ce trebuie satisfăcute atât în mediul privat, cât și în mediul public sau posibila localizare în România a activităților care înainte erau localizate în Asia.

În 2022, România ar trebui să ajungă din nou, ba chiar să depășească PIB-ul din 2019. Dar acest lucru depinde de capacitatea de a înființa proiecte mari de investiții publice, de a atrage și direcționa finanțarea externă, în special fonduri europene către sectoarele economice care vor ști să profite la maxim de ele, să implementeze măsuri de protecție și de sprijin economic pentru a permite întreprinderilor să revină la o rată de creștere.

Acest lucru depinde, de asemenea, de capacitatea României de a rămâne atractivă pentru noile investiții - în ceea ce privește nivelul și disponibilitatea competențelor, facilități pentru investitori noi, infrastructura fizică și digitală disponibilă, competitivitatea costurilor operaționale etc.

În acest context, Camera de Comerț franco-română rămâne mobilizată cu toate resursele sale pentru a sprijini întreprinderile și antreprenorii în eforturile lor de a se reinventa în confruntarea lor cu noi provocări economice și sociale. Aș dori să mulțumesc partenerilor noștri instituționali, în special Ambasadei Franței, cu serviciul său economic și Business France, Comitetului de Consilieri de Comerț Exterior ai Franței (CCEF), precum și cluburilor de afaceri francofone din țară pentru sprijinul continuu în serviciul comunității de afaceri franco-române, pe care CCIFER o reprezintă.